

[A. Svensson.]

det — og de tyske Skolenævn, kan der vist ikke indvendes stort imod. Det kommer her meget an paa at finde den egnede Mand, der paa samme Tid er loyal over for den danske Stat og det danske Styre og fortrolig med Mindretallets Tankegang.

Før jeg slutter, vil jeg gerne have Lov til kort at omtale en Afgørelse, som den højtærede Undervisningsminister har truffet for nylig, og som ganske vist ikke henhører under det forelagte Lovforslag, men alligevel hører nøje sammen med de Ting, jeg i det foregaaende har været inde paa. Jeg sigter til, at Ministeren har givet den tyske Mellemskole i Tønder Tilladelse til at afholde Realeksamen, foreløbig for Terminen Februar—Marts 1939. Det er tydeligt nok Linien fra Herning-Forliget, fra 1928, der her er ført videre, og jeg beklager, at den højtærede Undervisningsminister nu fortsætter ad det Skraaplan, som er betraadt af en af Ministerens Forgængere. Jeg betegner udtrykkeligt denne Linie som et Skraaplan, fordi det ene uvægerligt vil drage det andet efter sig. Afgørelsen gaar efter de fremkomne Meddelelser ud paa, at den tyske Realeksamen giver Adgang til videre-gaaende Undervisning ved højere Læreanstalter, men ikke til direkte Indtræden i Embeder og Bestillinger i den danske Stats Tjeneste. Men er den højtærede Minister nu ogsaa vis paa, at vi ikke inden længe faar at høre, at dette Forbehold i Virkeligheden er et Udtryk for manglende Ligeberettigelse, og at vi derved giver de tyske Realister en Undtagelsesstilling, som Mindretallet ikke kan være tjent med? Jeg har altid af principielle Grunde holdt paa, at det tyske Gymnasium i Aabenraa ikke burde have haft Eksamensret, lige saa lidt som tyske Mellemskole — eller tyske Realklasser burde have Eksamensret. Som den danske Stats nationale Struktur er, hører Statens Forpligtelser over for Mindretallet, skole-mæssigt set, efter mine Begreber op med Udløbet af Børneskolen; et Supplement er den eksamensløse Mellemskole. Derefter begynder den faglige Uddannelse og den forberedende Uddannelse for Embedsmænd og Tjenestemænd, og det er længe og med Rette blevet fastholdt, at den maatte fore-gaa paa Dansk.

Naar Ledelsen af det tyske Mindretal

gennem mange Aar har arbejdet for at opnaa disse Eksamensrettigheder, er Forklaringen antagelig den, at denne Ledelse i Hovedsagen er akademisk præget. Men der maa dog ogsaa fra tysk Stade være en Hage ved disse Eksaminer. At producere tysksindede Akademikere i eetvæk kan kun føre til, at der langtfra bliver Plads til dem alle i de sønderjyske Landsdele, at nogle bliver placeret nordpaa og flere vel sydpaa, et Resultat, som den tyske Ledelse i saa Fald maa tilskrive sig selv Skylden for.

Jeg maa altsaa tilstaa, at jeg hellere havde været disse administrative Indrømmelser foruden. Lad os imødekomme — og ikke være bange for at imødekomme — Mindretallet, hvor det er rimeligt og naturligt. Men lad os være afvisende over for, hvad der er unaturligt.

Kristian Nygaard: Da man her i Rigsdagen i 1933 gennemførte en ny Tilsynslov for den danske Folkeskole, var der, saa vidt jeg forstaaer, en vis Stemning for at ændre Tilsynsloven for Folkeskolen i de sønderjyske Landsdele samtidig. Dengang skete det imidlertid ikke. Men det er nok denne Stemning, som har været medvirkende til, at Undervisningsministeren har fremsat det Lovforslag, vi her behandler. Af Ministerens Forelæggelsestale og af de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, fremgaar det, at baade Tyske og Danske ønsker visse Ændringer gennemført, uden at der egentlig deri skulde ligge en særlig stærk Kritik mod den bestaaende Ordning, men snarere en Erkendelse af, at de foreslaaede Ændringer kan være ønskelige, naar den nye Skolelov efterhaanden bliver gennemført.

Jeg forstaaer udmærket godt Sønderjydernes Glæde over de smaa Skolekommissioner, der kun fører Tilsyn med een Skole, og som derfor kan samle hele Interessen om den. Men selv om man ser bort fra den Kendsgerning, at der ingenlunde overalt har været samme Tilfredshed med disse Skolekommissioner, maa man huske paa, at det meget vel kan gaa saaledes, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Jørgen Gram udtalte, at man i adskillige Skolekredse i Sønderjylland under den nye Skolelov ønsker at ordne sig paa den Maade, at man benytter de nuværende Skoler paa Landet til Børn indtil 12 Aars Alderen, hvorefter man saa samler